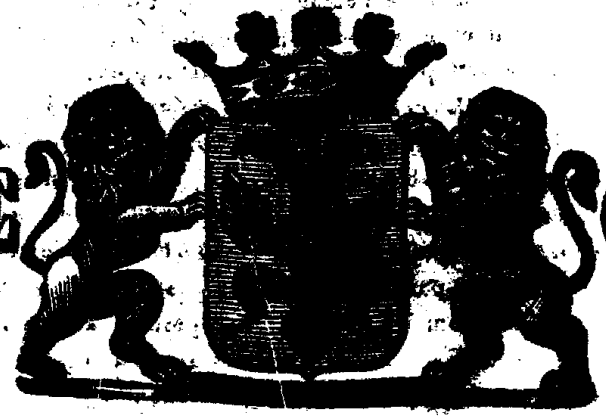

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

ZATURDAG 7 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Publicatie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD ARNHEM.

Overwegende, dat er geene noodzakelijkheid meer bestaat, om de publicatie van den 29sten juli jl., waarbij verordeningen tegen de zamenscholingen, op het sluiten der tapperijen en tegen vereenigingen van meer dan vijf personen op de straten, na des avonds 9 ure zijn vastgesteld, verder in werking te houden; Lottende op het raadsbesluit van den 31sten juli, opvolgende:

Hebben goedgevonden, voornoemde verordeningen bij deze in te trekken, hun, dien het aangaat, H. E. H. A. tevredenheid en dank te betuigen voor de opvolging dezer verordeningen en verder gehouden geregeld gedrag.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ten plaatse alhier gebruikelijk, tot aarigt van een ieder.

Arnhem, den 2den Augustus 1847.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd:
 VAN PALLANDT,
 Ter ordonnantie van dezelve:
 VAN HASSELT,
 Secretaris

De oude zwakheid.

De oude zwakheid heeft zich, zoo als wij vermoed hadden, van de Kamer meester gemaakt. Men heeft dit gebrek aan karakter weder, als van ouds, onder de woorden verbloemd, dat men zich onderwierp aan de beëindiging der meerderheid, zijne stem over de begrooting dus niet meer zou laten hangen van de bezwaren, welke de begrooting, als geheel beschouwd, betreffen, maar alleen van die, welke tegen elk hoofdstuk zouden gelden. In welk ongelukkig brein zulk een dwaas stelsel toch het eerst mag opgekomen zijn! In echt Nederlandschen zin verraadt het geen aasje verstand.

Het spreekt van zelf, dat elk lid eener vergadering aan de wettige regels, door die vergadering gesteld, gehoorzaamheid verschuldigd is, al komen zij met zijne meening niet overeen. Maar het besluit gaat ook niet verder dan het onderwerp, dat het betreft. Het tot gelijksoortige gevallen uit te strekken, strijdt met het gezond verstand. Toen de Tweede Kamer, met 34 tegen 24 stemmen, het tweede hoofdstuk der begrooting aannam, besliste zij, dat de daarvoor aangevraagde gelden, wat haar betref, voor de daarbij opgegeven onderwerpen mogten uitgegeven worden; maar zij besliste niet, dat de bezwaren, welke sommige leden tegen de begrooting in het algemeen aangevoerd hadden, voor hen geene bezwa-

ren meer zouden zijn, niet meer zouden mogen aangevoerd worden; want zulk een besluit kon zij niet nemen, dewijl haar over de overtuiging van anderen geene heerschappij toekomt. Diezelfde bezwaren, welke uit het geheelder begrooting onleend waren, moesten van zelf bij elk nieuw hoofdstuk grond tot verwerping wezen; het was eene nieuwe gelegenheid, welke de minderheid op zich zag aanbieden, om hare bezwaren te uiten en geldend te maken. Want dat de meerderheid die bezwaren niet deelde, was voor de minderheid geene reden ze te verzwijgen.

In plaats daarvan gaat men nu zijne meening aan die van anderen ondergeschikt maken en dat om de zotste aller redenen: niet, omdat men overtuigd is van de ongegrondheid zijner grieven, maar omdat de meerderheid die niet deelt. Men onderwerpt zijne vrijheid, de vervulling van regt en plicht, aan den ministeriëlen zin van de behouders *quand même*. Het is de leer van den sterkste, welke men aldus omhelst; eene leer, welke bij onze eeuw vrij wat minder waarde heeft dan vroeger.

Of hielden de grieven van de heeren VAN TWIST, VAN PANHUY, GEVERS, BRUCE, enz. op grieven te wezen, dewijl eene knikkende meerderheid die niet deelde? En mogten zij zich mannen van eer noemen, wanneer zij, tegen hunne overtuiging aan, over bezwaren heestapten, welke, volgens hunne eigene verklaringen, de geheele behandeling der begrootingswetten beheerschten? Intusschen zoekt de zwakheid op die wijs eene transactie met het geweten te sluiten.

Niet minder ongegrond, dan deze transigerende leden, sprak en handelde de heer NEDERBURGH. Bij de behandeling van het hoofdstuk van binnenlandsche zaken sprak hij daartegen en oordeelde dit onaanneemelijk, doch hij zou er toch zijne stem aan geven, uit hoofde van het gedrag der minderheid. Het was eene variatie op het thema van den baron VAN NAGELL. Maar zouden die heeren gelooven, zulk een gedrag met hunnen eed te kunnen rijmen? Zijn zij naar de Kamer gezonden, om zaken, of om personen te beoordeelen? Wat zij nadeelig of gevaarlijk achten voor den staat, — mogen zij dat helpen vaststellen? Een van beiden toch is zeker; of zij keuren het voorgestelde goed en heilzaam, en dan vervalt alle

aanleiding tot verwerping; of zij keuren het slecht en nadeelig, en dan handelen zij, zoo zij er hunne stem aan geven, tegen dat gemeene belang, waarvan de zorg hun is toevertrouwd. Het past hun niet, naar geheime bedoelingen hunner medeleden te zoeken, of, ten gevolge hunner gissingen, omtrent zulke bedoelingen, tegen hunne overtuiging aan te handelen. Bewust van den verkeerden grondslag der geheele begrooting, of van een harer deelen, moesten zij blijde zijn, medewerkers te vinden tegen het kwaad, dat zij duchten, zonder dat de reden, waarvan de stem van deze afhangt, hen daartoe behoort aan te zetten, of daarvan terug te houden. De grond schijnt zoo gezocht, dat het wel een mom zou kunnen wezen, waarachter men zijne slaafsche afhankelijkheid en den wensch, om zich ministers-gunsten waardig te maken, trachtte te verbergen.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, 30 juli. Volgens de berigten uit Rome, van den 25sten, heerschte aldaar groote geestdrift om zich voor de burgerwacht te doen inschrijven. Eenige troepen waren uitgetrokken, om in de bosschen eene nasporing te doen naar de kolonels *Nardoni* en *Freddi*, welke men meende, dat zich aldaar verborgen hielden.

Eene menigte van de belangrijkste vertakkingen der zamenswering was reeds door het met zorg voortgezette onderzoek aan den dag gekomen.

— Te Rome is eene *protesta del popolo* in talrijke exemplaren verspreid, waarin, naar aanleiding van den weder-regtelijken intogt der Oostenrijksche troepen te Ferrara, op een hevigen toon tegen de gewapende interventie te velde getrokken wordt. Overigens vernemen men uit eene goede bron; dat van de zijde van Oostenrijk de meest geruststellende ophelderingen ten aanzien van de versterking der Oostenrijksche besetting van Ferrara naar Rome zijn gezonden, en dat daarin verklaard wordt, dat in den stand der zaken, gelijk die door artikel 103 van de Weener congres-actie bepaald is, geene verandering zal gebragt worden. Te Rome werden voortdurend de beste maatregelen tot handhaving der rust genomen.

PRUISSEN.

Berlijn, 2 aug. De heer *Richard Cobden* is zaterdag bij den koning ter middagtafel genoodigd geweest, nadat ook de handafstand ter zijner eere een gastmaat had in gereedheid gebragt. Hij blijft nog eenige dagen hier en begeeft zich vervolgens naar Petersburg. Zijne hem vergetellende echtgenoot, echter, keert van hier-regtstreeks naar Engeland terug.

Van den *Neckar*, 2 aug. Het op 21 en 22 dezer te Stuttgart te houden *Vrijmetselaars-congres* zal, naar wij uit goede bron vernemen, zeer sterk bezocht worden. De loges van Noord-Duitsland vooral sullen talrijke deputatiën naar de Wartem-

bergste hoofdstad zenden en uit Mannheim, Frankfurt, Karlsruhe, Mainz, zoomede uit alle Rijn-steden zijn reeds vele aanmeldingen binnengekomen. Ook uit Frankrijk, Engeland, België en Holland hebben zich vertegenwoordigers der orde aangemeld.

Van den Rijn, 2 aug. De door de staten van het tolverbond gestelde belemmeringen op den uitvoer van granen, meel en gemalen fabriekadje zullen vermoedelijk, nadat men de resultaten van den oogst naauwkeurig zal kennen, opgeheven worden. Tot heden toe schijnt men, intusschen, nog niet tot een vast besluit ten deze gekomen te zijn. Dat in Zwitserland, hetwelk tegenwoordig met Overzeesche granen als overstroemd is, het denkbeeld is geopperd, om retorsie-maatregelen tegen de Zuid-Duitsche staten te nemen, en voor het vervolg een invoerrecht van 20—30 pCt, op het uit derzelve grondgebied komende graan te heffen, is zeker; intusschen zou zulks moeilijk ten uitvoer te brengen zijn, dewijl men het in Zwitserland zelf niet eens kan worden over de gemeenschappelijke vaststelling van die maatregelen.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 aug. De Kamer der Pairs heeft heden de beraadslaging over het budget der uitgaven voortgezet. De hoofdstukken, betreffende de departementen van financiën, justitie, buitenlandsche en binnenlandsche zaken, zijn bijna zonder eenige discussie aangenomen. Het belangrijkste, dat deze zitting opleverde, was eene interpellatie van den heer *de Flavigny*, betrekkelijk de Zwitsersche en Italiaansche aangelegenheden. Ten aanzien van Zwitserland heeft de heer *Guizot* geantwoord, dat de Fransche regering niet voornemens was zich op eenigerlei wijze in de inwendige zaken van Zwitserland te mengen. Hij heeft op nieuw het beginsel van non-interventie verdedigd, onder voorbehoud evenwel van de gebeurtenissen, die konden plaats grijpen en het noodzakelijk maken, in het belang van Frankrijk, van dit beginsel af te wijken. Ten aanzien van Italië heeft de heer *Guizot* zich voornamelijk bepaald tot het honden eener lofredde op de pausselijke regering, maar geweigerd, zich uit te laten over de bezetting van Ferrara door de Oostenrijksche troepen, voorgevende, dat de verspreide geruchten in zijn oog nog het karakter van onwettelijke zekerheid misten.

Het valt niet te ontkennen, dat deze ministeriële inlichtingen weinig afdoen, daar hij eigenlijk niets anders verklaart, dan dat de Fransche regering zich niet in de Zwitsersche aangelegenheden zal mengen, tenzij het noodzakelijk werd te interveniëren, en het feit der bezetting van Ferrara als twijfelachtig wordt voorgesteld, terwijl hieraan niet meer te twijfelen valt. Het *Diario de Roma* geeft eindelijk het bericht van den intogt der Oostenrijksche troepen, maar weerspreekt het gerucht, dat deze troepen verder zouden doordringen op het kerkelijk grondgebied. Ditzelfde dagblad zegt, dat de paus voornemens is de afgevaardigden der provinciën te benoemen en dat deze afgevaardigden den 5den november aansluitende te Rome zouden bijeenkomen.

— De heer *Teste* had ongetwijfeld weinig verwacht, reeds zoo kort na de tegen hem uitgesprokene straf op nieuw gewikkeld te worden in eene dergelijke zaak, als die, welke zoo noodlottig voor hem afgevoerd is. En dit is toch werkelijk het geval. Het antwoord van den *Moniteur Parisien*, op het artikel van den *National*, geeft inderdaad duidelijk te kennen, dat de heer *Teste* in de zaak van de eergisteren door ons vermelde concessie zal gemengd worden. De heer *Gouze*, die zich sterk maakte, het bewuste wets-ontwerp te doen aannemen, is een groot vriend van den heer *Teste*, die bij hem woonde vóór zijne benoeming tot minister van openbare werken. De heer *Alexis de Jussieu* was vijf jaren geleden prefect van Isère en moest zijn ontslag nemen. Op dit oogenblik reist hij in Italië. De instructie dezer zaak wordt met spoed voortgezet. Daar de heer *Teste* geen pair meer is, denkt men, dat het proces voor de gewone rechtbanken zal behandeld worden.

— De *Courrier de la Moselle* deelt een brief mede, waaruit blijkt, dat zekere weinig bekende bijzonderheden omtrent de soutmijnen van Saltzbrunn, onlangs voor het hof te Metz behandeld, eene treffende gelijkenis hebben met het proces van de mijnen van *Couhenans*. Even als in dit laatste proces waren zij, die de concessie aannamen te bezorgen van de sout-

mijnen, gerechtigd uit de kas der maatschappij zodanige sommen te nemen, als zij tot het bereiken van dat doel noodig zouden oordeelen, zender daarvan rekenschap te behoeven af te leggen.

— De *Courrier Français* beweert, volgens de officiële rapporten uit den *Moniteur Algerien* berekend te hebben: dat men officieel meer Arabieren gedood heeft, dan er gedurende veertig jaren in Algerië kunnen geboren worden; dat men meer paarden buit gemaakt heeft dan er noodig zijn om de geheele Europesche kavallerie te remonteren; dat er in alle stammen tusschen de zee en de woestijn razia's gehouden zijn; dat er meer aman-contributiën zijn geheven, dan er stammen ten ondergebracht zijn, en dat men jaarlijks meer horencee en schapen buit heeft gemaakt dan een leger van 10,000,000 soldaten zou kunnen verslinden.

— Te Marseille heeft het gerucht geloopt van een aanslag op het leven van paus *Pius IX* en de dagbladen dier stad hebben dit gerucht herhaald. Wij gelooven niet, dat het enigzins geloof verdient, maar herhalen het hier alleen, om ook de geruchten te doen kennen, welke betrekking hebben tot het land, waarop de algemeene aandacht thans zoozeer gevestigd is.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 5 aug. Naar men verneemt, zou gisteren door den Edel Achtbaren raad dezer stad, op voorstel van een onzer stadgenooten, den heer *dr. Sarphati*, een besluit genomen zijn, dat voor den bloei van onzen landbouw en het verminderen van het pauperisme de schoonste vruchten belooft. De klagen over het te loof gaan van zoo groote schatten aan meststof zal door dit besluit ophouden en aan velen, die thans broodeloos zijn, de gelegenheid worden gegeven in het vaderland een goed bestaan te vinden, door zich op landbouw en landontginning toe te leggen.

— Men verneemt, dat de jonkheer *P. F. E. de Beaufort* te Kleef, een der misleiden van de bekende firma *Godefroy en Co.* (doch door wiens tuschenkomst de voor die firma herkende persoon *Gouvert Pieter Verploegh* te dier stede werd gearresteerd en later uitgeleverd), voor den heer regier van instructie te Nijmegen is ontboden, om in deze bekende zaak getuigenis af te leggen. Men verzekert, dat de genoemde heer *de Beaufort* belangrijke papieren onder zijne berusting heeft, waaruit veel tot klaarheid zou worden gebracht, en welke bescheiden Z. Ed. aan de justitie zal uitleveren.

's *Gravenhage, 4 aug.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van heden, zijn de discussiën over de begroting voortgezet; nadat, gelijk wij reeds gemeld hebben; het VIIde hoofdstuk, *Departement voor de zaken der Roomsche-Katholieke Keredienst*, was aangenomen met 43 tegen 13 stemmen, zijn ook de beide volgende hoofdstukken, *Marine en Nationale schuld*, goedgekeurd geworden; het eerste met 45 tegen 13, het tweede met 53 tegen ééne stem.

's *Gravenhage, 5 aug.* Heden is bij de Tweede Kamer bediscussieerd geworden hoofdstuk IX B. der tweejarige begroting (*Departement van Financiën*).

Daarover hebben het woord gevoerd, de heeren: *Storm, Anemaet, van Gottstein, Kniphorst, de Monchy en Mutsaers*. Het ontwerp is door Z. Exc. den minister van financiën breedvoerig verdedigd. Zijne Excellentie had hierop de legenspraak te beantwoorden van de heeren *Kniphorst van Sasse van IJsselt en de Monchy*. Eindelijk werd ook dit hoofdstuk aangenomen met 34 tegen 23 stemmen.

Daarna zijn de beraadslagingen geopend over het Xde hoofdstuk (*Oorlog*); de heeren *Lycklama, van Beek Vollenhoven, de Monchy, van Dam van IJsselt, Luyben, Verwey-Méjan, van Susse van IJsselt en Duymaer van Twist* zijn de leden, welke daarover het woord hebben gevoerd.

Zijne Exc. de minister van Oorlog heeft de voordragt verdedigd, die met 37 tegen 20 stemmen werd aangenomen.

In de avondsitting van dezen dag is behandeld geworden, en na vrij langdurige discussiën met 34 tegen 24 stemmen aangenomen het XIde hoofdstuk (*Koloniën*).

Rotterdam, 5 aug. Een onzer vrienden deelt ons het volgende extract mede uit een brief van ds. *H. P. Scholte*, dd. New-York, 15 juni 1847:

De lastige bedriegerijen zijn hier, in New-York, zoo groot, dat men er zich bijna geen denkbeeld van kan maken, en de aankomende vreemdelingen, eenmaal in de handen van bedriegers gevallen en naar het binnenland verzonden, hebben zelden genoeg kennis van zaken, om hun verloren geld terug te bekomen. Ik heb, na vele onderzoekingen, eindelijk eene bepaling gemaakt met een zeer solide huis alhier, en de eenige weg, om de vreemdelingen te vrijwaren tegen bedrog bij hunne aankomst, is, in Nederland hun accoord te maken tot aan de plaats hunner bestemming. — Over de alhier bestaande *Nederlandsche Sociëit* ben ik, na rijp onderzoek, zeer voldaan.

Alle onze schepen zijn nu in Baltimore aangekomen, en de drie laatste derzelve heb ik gezien.

Deze week denk ik naar het binnenland te vertrekken en den aankoop van land te bewerkstelligen. Wellicht zal ik, in vereeniging met anderen, zulke maatregelen met het gouvernement treffen, dat in het vervolg, ook in dit opzigt, in Europa, geëdeland kan worden gekocht in de streken, werwaarts zich de emigranten willen begeven.

Zoo veel in mijn vermogen is, hoop ik hier mede te werken, dat mijne vroegere landgenooten, die herwaarts komen, zoo min mogelijk aan bedrog en geldverlies worden blootgesteld. Men kan hier het geld veel te nuttig besteden, dan dat men het aan ledigloopers, die ten koste van anderen leven, zoude geven.

Spoedig hoop ik U Ed. nadere berigten van mij te doen geworden. (N. R. C.)

Waalwijk, 4 aug. Heden morgen ontvingen wij hier de tijding, dat de naburige gemeente *Dussen* dezen nacht wederom door brand is geteisterd. Er zoude, namelijk, ongeveer te middernacht, brand ontstaan zijn, in een door eenen klompenmaker en anderen bewoond huis, met dat gevolg, dat hetzelfde met de daaraan belendende kapitale huizing van den heer *Sprengers*, waarin een paar dagen geleden, zoo men zegt, nog voor circa *f* 2000 aan vlas zoude geborgen zijn, werd in den asch gelegd. Laatstgemeld gebouw was, naar wij vernemen, eerst nieuw opgetrokken en zelfs nog niet geheel voltooid, terwijl de eigenaar werd bewoond, en in de *'s Hertogenbosche Brandwaarborg-maatschappij* zoude verzekerd zijn. Aangaande de oorzaak van den brand was nog niets bekend.

Kampen, 4 aug. Ll. zaterdag-avond hield de Rijn- en IJsselstoomboot-maatschappij hare jaarlijkse vergadering in de Nieuwe Stadsberg, welke naar aller genoegen afliep. Uit het zeer gunstig batig saldo werd besloten een dividend van *f* 27 af te zonderen, terwijl ruim *f* 5000 voor de reserve-kas bestemd werd.

Het schijnt al meer en meer te blijken, dat de geldmiddelen dezer maatschappij door de vorige directie, zoo niet verroekeloed, althans zoo zeer behartigd zijn geworden, dat er geen goed van is te zeggen.

Zalt-Bommel, 4 aug. Ook in den Boemeler- en Tielerwaard wordt het bederf in het aardappelgewas opgemerkt, vooral in eerstgemelde streek, hoewel het in beide alleen aan verdroging van het loof, en tot heden niet aan den aardappel bespeurd wordt. Op de eene plaats meent men, dat het bederf toeneemt, terwijl dit op de andere wordt tegengesproken, waaruit men dan toch de overtuiging heeft, dat de ziekte niet hevig is, hetwelk dan ook door de mindere ongerustheid, die in deze streken bestaat, bevestigd wordt.

Arnhem, 6 aug. De *Kölnische Zeitung* van den 5den dezer behelst, onder de rubriek *Amsterdam*, het volgende:

»De beschuldigde *Verploegh* of *Godefroy* heeft ontkend, mede-pligtigen te hebben; de Regering wordt daardoor uit de gelegenheid gered, om een soort van *Teste-proces* te moeten doorstaan. Wat het Volk daarvan zeggen zal, is eene andere vraag; de openbare meening houdt het daarvoor, dat *Verploegh* mede-pligtigen gehad hebbe en wel hooggeplaatste personen?»

— Niemand geloofde aan de wederlegging des *Handelsblads* met betrekking tot het doel der reis van Z. M. den koning van Wurtemberg, welke reeds ten gevolge moet gehad hebben, dat de prins van *Orange* bewogen is geworden van zijne plannen tot afstand vooreerst af te zien. 25

Jongste nieuwstijdingen.

— De Kamer der Pairs heeft, in hare zitting van den 4den dezer, het hoofdstuk van het budget, *Onkosten*, aangenomen.

— Men leest in den *National*: Een der *gerants* van den *National* is gehoord geworden voor den regier-commissaris, belast met het onderzoek in de zaak van den schandelyken handel, waarvan wij de geregistreerde akte hebben publiek gemaakt. Onze *gerant* had slechts de juistheid der aanwijzingen van ons artikel te herhalen. Wij hebben een officieel uittreksel uit de archieven der registratie bekend gemaakt en het nummer opgegeven van het deel, de bladzijde, enz. Het was niet moeilijk voor den regier-commissaris zich van de juistheid onzer opgaven te overtuigen. Het gerucht loopt hier, dat er eene huiszochting bij den heer *Gouze* zou gedaan zijn.

— De ontvangsten van den Noorder-spoorweg gedurende de week, eindigende met 30 juli ll., zijn gestegen tot 318,115 frs; de gezamenlijke ontvangsten sedert 1-januari bedragen 7,849,214 frs.

— Ofschoon het resultaat der Engelsche verkiezingen niet twijfelachtig is, zoo moet men niettemin naar de beteekenis zoeken, welke hetzelfde hebben kan en dit is niet gemakkelijk. Het ministerie heeft vele van deszelfs leden in den strijd verloren en toch zeggen velen, dat de ministeriële meerderheid veel sterker en grooter zijn zal dan ooit. In dit zeggen moet, evenwel, iets oppervlakkigs gelegen zijn. De correspondent van het *Journal des Débats*, welke wel ingelicht schijnt, ziet in de verkiezingen een' stap van voortgang meer voor de partij der maatschappelijke of handels-hervorming, dan voor het ministerie van lord *Russell* en lord *Palmerston*. De meerderheid zal zijn aan de zijde der meest bekwamen. Gezegde correspondent geloofde minder dan ooit aan de afrede van *Robert Peel* van het staatkundig tooneel. Deze staatsman heeft vijanden, die voorgewen hem te laten en te plaatsen buiten alle combinatie; hijzelf getuigt van zijn' wensch tot afrede en ondanks zich zelve, in zeker opzigt, zal hij zich weder aan het hoofd vinden eener groote partij in het Parlement.

— De verkiezing der universiteit van *Oxford* schijnt te zullen aflopen ten gunste van den heer *Gladstone*.

— Van de 342 (bekende) verkiezingen komen er 207 op de liberalen, 68 op de protectionisten en 65 op de Peellisten.

— De *Globe* deelt de overeenkomst mede tusschen Frankrijk en Grootbrittanje tot erkenning en handhaving der onafhankelijkheid van de eilanden onder den windstreek van Tahiti; dit verdrag is gedagteekend van 19-juni 1847.

— De overblijfselen van *O'Connell* zijn den 2den augustus te Dublin aangekomen en bijgezet in eene kapel, om daar den dag der lijkplegtigheden te verbeiden, welke den 5den zullen gehouden worden.

— De meerderheid van den Zwitserschen landdag heeft, wel is waar, besloten tot de ontbinding van den *Sonderbund*; maar het schijnt, dat deze zelfde meerderheid, bestaande uit ongelijkslachtige elementen, verre van eenstemmig is omtrent de tenuitvoer- ring van dit besluit te nemen maatregelen. Het is alzo te vermoeden, dat de tenuitvoerlegging met geweld van wapenen niet de wettelijke meerderheid bij den landdag zal vinden en de crisis dus zal verschoven worden, tenzij voverwachte gebeurtenissen, eenige breuke mogten aandrengen.

— De berichten uit Italië spreken voortdurend van hooge opgewondenheid der gemoederen. Zij stellen Oostenrijk voor, als troepen bijentrekkende en ophoepende bij de Po. De aankomst van mgr. *Grasellini*, ex-gouverneur van Rome, te Napels, heeft groot opsien in deze stad gebaard. Men had verwacht er ook den kardinaal *Lambruschini* te zullen zien aankomen.

— De meest tegenstrijdige geruchten zijn te Madrid in omloop betrekkelijk de voornemens des kabinetts opzigtens de Cortes. De vrienden van het ministerie maken bekend, dat de Cortes zullen opgeroepen worden tegen de maand oktober en dat men onmiddellijk zal overgaan tot de nieuwe verkiezingen.

— Men geloofde, dat de koningin, na de jagt van Riofrio, naar Madrid terugkeeren en in de *Granja* niet zoo lang zal vertoeven als men aanvankelijk geloofde.

— Men zegt, dat het koninklijk bevel, onlange

aan de bedienden van het huis der koningin gegeven, aldus luidde. »De bevelen des konings zullen niet opgevolgd worden, dan na mijne voorafgegane magtiging.»

— Een hevige brand heeft, in den nacht van 26 juli, de stad *Las Narva de Pinare* in de aach gelegd; meer dan 200 huizen zijn eene prooi der vlammen geworden. De bewoners zijn daardoor in een' staat van diepe ellende gebragt en de koningin heeft inschrijvingslijsten ten voordeele der slagtoffers doen openen.

Ingezonden stukken.

Volks-onderwijs.

HOODEAKELIJKHEID VAN HETZELVE. — SCHOOLFONDSEN. — SCHOOLOPZIEKERS EN COMMISSIËN VAN ONDERWIJS. — KUNSTMATIGE LICHAAMS-OEFENINGEN.

»Het is ten aanzien der volken of staten eveneens gelegen als in de natuur, voor welke, in het bewegen en worden, geen rust bestaat, en die haren vloek aan het stilstaan heeft verbonden.»

Onder de belangrijkste zaken, waaraan de regering van een land hare zorg behoort te wijden, bekleedt voorzeker het onderwijs eene eerste plaats. — Geen volksgeluk zonder welvaart, — geene welvaart zonder zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling, — geene zedelijke kracht bij een volk zonder onderwijs. — Eene voortdurende materiële kracht bij eene natie is ondenkbaar zonder den invloed van zedelijkheid en beschaving. — Doch, waartoe dit be- loof over de noodzakelijkheid van het volks-onderwijs? — zal men wellicht vragen.

Wij zouden dit ook gaarne hebben achterwege gelaten, ware het niet, dat wij ze kennen, vermogende mannen, mannen van invloed bij de regering, mannen die veel zouden kunnen bijdragen tot bevordering van het lager onderwijs, maar die allen verderen voortgang in deze als gevaarlijk beschouwen voor het gezag der *bevoorregte standen*: want ook dat *vooordeel* hebben de middeleeuwen ons nagelaten als een onverdelgbaar onkruid in onze maatschappelijke akkers.

En nu, wat dient er gedaan ter bevordering van het lager onderwijs in Nederland? — Kunnen de onderwijzers alle struikelblokken bij hetzelfde uit den weg ruimen? Wij zouden het reeds: de regering dient er in de eerste plaats hare zorg aan te wijden. De regering zorgt, dat ieder toekomstig lid der maatschappij tot de ontwikkeling zijner morele krachten en dus ter verkrijging der onontbeerlijkste kundigheden in staat gesteld worde; — dat er overal ervaren onderwijzers aangesteld, en deze behoorlijk bezoldigd worden om hunne waarlijk gewichtige betrekking met lust en opgewektheid ter harte te nemen. — En hoe zal zij daartoe medewerken? — Zij zorgt voor wel-ingerigte schoolfondsen, die, wat men daarvan ook zeggen moge, de dikwijls maar al te karige inkomsten der onderwijzers kunnen verbeteren, en tevens, zonder volstrekt dwang, het geregeld schoolgaan der kinderen bevorderen (1), wanneer ze niet, gelijk in Overijssel, door verkeerde en ondoordachte bepalingen de besturen over de onderwijzers, de onderwijzers over de schoolfondsen, de ouders over het onderwijs behoeven te doen klagen. Immers zijn daar, op vele plaatsen, de schoolgelden zoo laag gesteld, dat onderwijzers van buurts en andere kleine scholen dikwijls het een of ander beroep tevens moeten ter hand nemen, zullen zij voor zich en de hunnen in de eerste behoeften des levens voorzien. En dan de schoolbehoefte! — Het weinige, dat hun daarvoor wordt toegekend, stelt hen vaak op eene zware proef, om hunne verplichtingen dienaangaande behoorlijk te vervullen. — Wil men goede schoolfondsen daargestellen, — men neme de reglementen van het reeds acht jaren te Groningen in werking zijnde ten grondslag, en, met weinige veranderingen, die tijd en onder- vinding als noodzakelijk hebben aangewezen, zullen zij zoowel het bestaan van den onderwijzer als de schoolpligtigheid der kinderen bevorderen. Zonder schoolpligtigheid toch is alle geregeld elementair

(1) In Groningen werd, gedurende het jaar na de invoering van het Schoolfonds, het cijfer der schoolgaande kinderen met $\frac{1}{2}$ vermeerderd. — Indien wij dit tot maatstaf voor de andere provinciën mogten nemen, dan, waarlijk, zouden de Chinezen ons beschamen.

onderwijs onmogelijk. Dit is het breede te ontwik- kelen ligt buiten ons plan, doch ieder, die met den gang van het onderwijs eenigzins bekend is, zal ons zulks gereedelijk toestemmen.

Doch wij zouden waarlijk te weinig bekend moeten zijn met de grove gebreken, die ons lager onder- wijs aankleven, om te vooronderstellen, dat de schoolfondsen (hoe wel dan ook ingerigt) op zich- zelve toereikend waren, ten einde in de bestaan- de behoeften te voorzien. — Wij willen geenszins eenen blaam werpen op den onderwijzers-stand; hij heeft zich, vooral in de laatste jaren, tot eene hoogte weten te verheffen, waardoor hij inderdaad een achtenswaardig ligchaam in den staat geworden is; — maar nog is hij niet, wat hij wezen moet. Hoe vele degelijke mannen er in denzelfden ook worden aan- getroffen, nog kleeft er aan velen de smet van vroegere jaren; — nog worden er velen onder geteld, wien het aan genoegzame kennis en alsijdige beschaving ont- breekt, om een waardig vormer van het opkomend ge- slacht te zijn. Ook daarvan ligt de schuld voor een groot gedeelte op de regering. — Zij toch heeft te zorgen, dat er overal geschikte schoolopzickers, mannen van praktische ervaring en erkende bekwaamheden worden aangesteld, die in het onderwijs belangstellen. Had- de zij dit steeds op het oog gehouden, dan wierden er in Nederland over het algemeen betere onderwijzers ge- vonden en de provinciale examens meer gelijkmatig en overeenkomstig derzelve doel gehouden; — *de verorde- ningen op het afnemen en afleggen der examens*, inge- volge de wet voor het lager schoolwezen, beter gehand- haafd. Doch hoe weinig zich de regering aan de bevorder- ing der algemeene belangen van het lager schoolwezen en onderwijs laat gelegen liggen, heeft zij vooral over- tuigend bewezen door hare nalatigheid in het beschrij- ven eener jaarlijksche algemeene vergadering uit de respectieve commissiën van onderwijs. Deze bepaling toch, mede vastgesteld bij evengemelde wet, zou de heerlijke vruchten hebben kunnen opleveren, indien zij ware opgevolgd; doch men schijnt liever op den ingeslagen weg te willen voortslenteren, dan kracht- dadig te handelen tegen ingeslopen misbruiken of te voorzien in bestaande behoeften. Onder dass behoort ook, zonder twijfel, de invoering van kunstmatige ligchaams-oefeningen. — Over het nut derzelve zullen wij geenszins uitweiden: de ondervinding der laatste jaren, en de bemoeijingen van vele der sake kundigen, hebben het reeds voldoende bewezen. Wie daaraan mogt twijfelen, leze den eersten jaargang van het *Athe- naeum*, tijdschrift voor wetenschap en kunst; daar zal men zich in een uitvoerig stuk: »Over het nut en de noodzakelijkheid van kunstmatige lig- chaams-oefeningen» van de waarheid onzer bewee- ring kunnen overtuigen. — In ruwe omtrekken be- handelden wij de meest in het oog loopende gebre- ken bij ons lager onderwijs en achtten het van ge- noeg belang, om de aandacht daarop meer algemeen te doen vestigen. — Inderdaad, het wordt tijd, dat men in Nederland beginne in te zien, hoe lang men reeds op zijne lauweren gerust heeft na den bed- dwelenden roem, ons van Franschen bodem toege- zwaaid. Men bedenke, hoe Pruisen in korte jaren eene verbetering in het lager onderwijs heeft te weeg gebragt, waardoor het Nederland reeds verre is bo- ven het hoofd gewassen. — Of zal Nederland zich vergelijken bij Frankrijk — bij België misleiden en zeggen: wij hebben genoeg gedaan (?) — Dat ware een stelsel des Behouds, zijner regering waardig — een teugel in de handen der volgelingen van LORO- LA — eene rest des grafs, die ze zon doen juichen als krassende raven boven een lijk. D.

Stedelijke Publicatie.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Arn- hem brengen hiermede ter kennis van de belanghebben- den, dat de loting voor de kramen voor de aanstaande kermis, welke den 26sten augustus e. k. invalt, en den 2den september daaraanvolgende geëindigd moet zijn, zal plaats hebben den 21sten augustus, des voormiddags ten tien ure, op het stadhuis alhier; en worden de belanghebben- den uitgenoodigd, om zich vóór of op den 20sten dier maand in persoon, of bij gefrankeerde brieven, te adresseren aan den opzichter over de markten, *E. J. van Ruijven*, wijk C, no. 331.

Vijders wordt bekend gemaakt, dat op den 26sten dier maand alhier eene paardenmarkt zal gehouden worden. *Arnhem*, den 23sten Julij 1847.

Advertentiën.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd Kinderen, mijne waarde Echtgenootte *LOUISA CHRIS- TIANA CATHARINA KNIPSCHAEER*.

ARNHEM, den 3den Augustus 1847. *J. A. TROOST*, Directeur der Postertijen.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 16den Augustus des jaars 1847, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere ap- probatie, door *KERKMEESTEREN* van *ROOSEN- KATHOLIJKE GEMEENTE* te *FELP*, in bijz. van den Ryks-Ingenieur van den Watersstaat, *M. H. CONRAD*, in het Logement de *Zow*, te *Felp*, worden aanbesteed:

